

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 117/2011-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 31. marca 2011 predbežne prerokoval sťažnosť D. V..., t. č. vo výkone trestu, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Žilina v konaní o návrhu na povolenie obnovy konania vedenom pod sp. zn. 32 Nt/3/2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť D. V. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. januára 2011 doručená sťažnosť D. V. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní o návrhu na povolenie obnovy konania vedenom pod sp. zn. 32 Nt/3/2009.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ podal 9. marca 2009 okresnému súdu návrh na povolenie obnovy právoplatne skončeného trestného konania, ktoré bolo na tomto súde vedené pod sp. zn. 3 T 102/2006. Keďže okresný súd vo veci nekonal a neustanovil sťažovateľovi na jeho žiadosť obhajcu, podal mu 19. októbra 2009 „žiadosť v zmysle zákona č. 211/2000 Z. z.“, na ktorú mu však nebolo odpovedané.

Na návrh sťažovateľa zareagoval okresný súd až 10. decembra 2009, a to poučením o povinnej obhajobe, na ktoré odpovedal podaním z 18. decembra 2009. Nadväzne na to bol opatrením okresného súdu sp. zn. 32 Nt/3/2009 z 26. januára 2010 ustanovený sťažovateľovi obhajca ex offo. Napriek opakovaným urgenciám sťažovateľa, resp. jeho obhajcu, však okresný súd od vydania uvedeného opatrenia vo veci nekonal, a preto sťažovateľ zastáva názor, že o jeho návrhu nebolo rozhodnuté v primeranej lehote. Keďže takýto stav pretrvával až do podania sťažnosti ústavnému súdu, sťažovateľ tvrdí, že v dôsledku uvedenej nečinnosti okresného súdu bolo porušené jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Sťažovateľ taktiež žiada, aby mu ústavný súd priznal finančné zadostučinenie v sume 10 000 €.

Sťažovateľ napokon žiada, aby mu bol ústavným súdom v konaní o jeho sťažnosti ustanovený právny zástupca vzhľadom na jeho nepriaznivú sociálnu situáciu, v ktorej sa toho času nachádza.

Ústavný súd v súčinnosti s okresným súdom zistil, že o návrhu sťažovateľa na obnovu konania bolo medzičasom rozhodnuté uznesením okresného súdu sp. zn. 32 Nt/3/2009 z 21. februára 2011 podľa § 399 ods. 2 Trestného poriadku tak, že okresný súd návrh sťažovateľa na povolenie obnovy konania zamietol.

II.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť je absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím alebo iným zásahom orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej, ako aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie. Preto, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu alebo namietaným rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02, III. ÚS 138/02).

Predmetom sťažnosti je posúdenie tvrdenia sťažovateľa namietajúceho, že nečinnosťou okresného súdu v súvislosti s rozhodovaním o jeho návrhu na povolenie obnovy konania z 9. marca 2009 došlo k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Podľa ustanovenia čl. 48 ods. 2 prvej vety ústavy má každý právo, aby sa jeho vec... prerokovala bez zbytočných prietahov...

Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. I. ÚS 55/98, IV. ÚS 224/2010).

Z judikatúry ESLP možno vyvodit', že pod ochranu čl. 6 ods. 1 dohovoru nespadá konanie o mimoriadnych opravných prostriedkoch, za ktoré treba bezpochyby považovať aj obnovu konania (IV. ÚS 382/09, m. m. I. ÚS 5/02 A. B. v. Slovenská republika, rozsudok zo 4. marca 2003 a v ňom odkaz na ďalšiu judikatúru), pretože rozhodnutia o povolení obnovy konania alebo zamietnutí návrhu na povolenie obnovy konania priamo nesúvisia s rozhodnutím o právach a záväzkoch občianskoprávneho charakteru alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti adresátom práv podľa tohto ustanovenia dohovoru. Článok 6 ods. 1 dohovoru totiž neobsahuje právo na revíziu súdneho konania [pozri aj Svák, J.: Ochrana ľudských práv z pohľadu judikatúry a doktríny štrasburských orgánov ochrany práva. Žilina: Poradca podnikateľa 2003, s. 370 – 371, ktorý v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie vo veci Callaghan c. Spojené kráľovstvo z 9. mája 1985, Décisions et rapports, č. 60 (IV. ÚS 403/09)].

Povinnosťou súdov vyplývajúcou zo základného práva účastníkov súdneho konania na prerokovanie ich veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je zabezpečiť odstránenie stavu právnej neistoty osoby domáhajúcej sa rozhodnutia štátneho orgánu v primeranej dobe (obdobne napr. III. ÚS 111/04, III. ÚS 347/04, III. ÚS 11/05, III. ÚS 81/05).

Účel označeného základného práva v trestnom konaní pred súdom možno definovať aj ako potrebu, aby stav právnej neistoty osoby obžalovanej z trestného činu, o vine ktorej

má rozhodnúť súd, bol odstránený právoplatným súdnym rozhodnutím bez zbytočných prietáhov, resp. v primeranej lehote.

Pri obnove konania podľa Trestného poriadku môže byť toto právo porušené v zásade len v štádiu po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia o povolení obnovy konania (IV. ÚS 287/2010).

V konaní o návrhu na obnovu konania – v štádiu do rozhodnutia o povolení obnovy konania alebo rozhodnutia o zamietnutí návrhu na obnovu konania – nie je aplikovateľný čl. 48 ods. 2 ústavy v časti týkajúcej sa práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, pretože nejde o rozhodovanie v merite veci (t. j. o vine sťažovateľa, resp. o oprávnenosti trestného obvinenia proti nemu) a o odstránenie stavu jeho právnej neistoty právoplatným súdnym rozhodnutím vo veci samej (obdobne napr. I. ÚS 63/05).

Takéto rozhodnutie (ktorého sa týka označené základné právo sťažovateľa) bolo totiž už vydané v pôvodnom konaní, ktoré sa, ako to vyplýva zo sťažnosti a z jej príloh, skončilo právoplatným odsudzujúcim rozsudkom, čo v zmysle § 393 ods. 1 Trestného poriadku predstavuje dôvod, pre ktorý nemožno v trestnom stíhaní tej istej osoby pre ten istý skutok pokračovať, pokiaľ nebola povolená obnova konania. Právna neistota sťažovateľa bola teda odstránená právoplatným odsudzujúcim rozsudkom okresného súdu sp. zn. 3 T/102/2006 z 11. júna 2007 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 1 To/15/2008 z 20. decembra 2007.

Dôvod, pre ktorý nemožno v trestnom stíhaní pokračovať, by odpadol len za predpokladu nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o povolení obnovy konania, keď by okresný súd bez ďalšieho návrhu vec znovu prerokoval. V tomto štádiu by už preto išlo o rozhodovanie o hmotnom práve a odstránenie stavu právnej neistoty v primeranej lehote právoplatným rozhodnutím, a prichádzala by teda do úvahy aj aplikovateľnosť čl. 48 ods. 2 ústavy v časti týkajúcej sa základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (m. m. III. ÚS 191/02, I. ÚS 24/03, IV. ÚS 185/04, III. ÚS 18/05, I. ÚS 63/05). V okolnostiach daného prípadu sa tak však nestalo, pretože, ako už bolo uvedené, návrh

sťažovateľa na povolenie obnovy konania okresný súd zamietol s tým, že podmienky obnovy konania podľa § 394 Trestného poriadku nezistil.

S ohľadom na uvedené skutočnosti a v súlade s doterajšou rozhodovacou činnosťou ústavného súdu preto neprichádza do úvahy, aby ústavný súd postup okresného súdu v predmetnom konaní po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie mohol kvalifikovať ako porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Pretože sťažnosť bola odmietnutá, neprichádzalo už do úvahy, aby ústavný súd rozhodoval o žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ani o ďalších nárokoch uplatnených v jeho sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. marca 2011